

**ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ - ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ
ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 ΜΑΪΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (6)
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Ούλεν: Οι ραγδαίες αλλαγές, τις οποίες προκάλεσαν στη χώρα οι συνέπειες του Μικρασιατικού πολέμου, ανέδειξαν την ανάγκη για σημαντικές επενδύσεις στις υποδομές της χώρας. Το πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας, για παράδειγμα, ξεπέρασε, με την έλευση των προσφύγων, το 1.000.000 κατοίκους και, φυσικά, δεν μπορούσε πλέον να υδρεύεται με το χρονολογούμενο από τους ρωμαϊκούς χρόνους Αδριάνειο Υδραγωγείο. Τη λύση του ζητήματος ανέλαβε το 1925 η αμερικανική εταιρεία ΟΥΛΕΝ, με την κατασκευή του φράγματος και της τεχνητής λίμνης στο Μαραθώνα.

Φροντιστήριο Τραπεζούντας: Το Φροντιστήριο της Τραπεζούντας, που είχε ιδρύσει το 1682 ο μεγάλος Τραπεζούντιος δάσκαλος του Γένους Σεβαστός Κυμινήτης και λειτούργησε παρά τις αντιξοότητες μέχρι το 1922, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική και ηθική ανάπλαση των Ελληνοποντίων και στην ανάπτυξη της εθνικής τους συνείδησης

Εθνικές γαίες: Από τα πολλά προβλήματα που κληροδότησε η οθωμανική κατοχή στο νέο ελληνικό κράτος, ξεχώριζε για την έκταση, τη σημασία και την πολυπλοκότητά του το ζήτημα των «εθνικών γαιών». «Εθνικές γαίες» ήταν οι ακίνητες, οι κτηματικές ιδιοκτησίες των Οθωμανών στις περιοχές που περιήλθαν στον έλεγχο του ελληνικού κράτους «επαναστατικώς δικαίω». Η γη αυτή ανήκε είτε στο οθωμανικό δημόσιο είτε σε μουσουλμανικά ιδρύματα είτε σε ιδιώτες, ως ιδιοκτησία ή ως δικαίωμα νομής (εκμετάλλευσης). Υπολογίζεται ότι η έκταση των εθνικών κτημάτων ανερχόταν χονδρικά σε 4.000.000 έως 5.000.000 στρέμματα.

ΘΕΜΑ Α2

ΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΗ

- A. 1909
- B. 1922
- Γ. 1841
- Δ. 1918
- Ε. 1866

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΑΙΟΤΕΡΟ ΣΤΟ ΠΙΟ ΠΡΟΣΦΑΤΟ

- Γ.
- Ε.
- Α.
- Δ.
- Β.

ΘΕΜΑ Β1

Το κίνημα του Θερίσου (1905) δεν πέτυχε πλήρως τους στόχους του, αλλά έδωσε νέα ισχυρή ώθηση στο Κρητικό Ζήτημα και προκάλεσε θετικές εξελίξεις. Διεθνής Επιτροπή που ήλθε στην Κρήτη το Φεβρουάριο 1906, ανέλαβε να εξετάσει την κατάσταση και τους όρους λειτουργίας του αρμοσטיακού καθεστώτος και να υποβάλει σχετική έκθεση. Έπειτα από μακρότατες και επίπονες διαβουλεύσεις με τον Ελ. Βενιζέλο και με την Ελληνική Κυβέρνηση, οι Μεγάλες Δυνάμεις κατέληξαν σε μια νέα ρύθμιση του Κρητικού Ζητήματος. Το οριστικό κείμενο των μεταρρυθμίσεων προέβλεπε την οργάνωση Κρητικής Χωροφυλακής με εντελώς νέο σχήμα, την ίδρυση Κρητικής Πολιτοφυλακής, με Έλληνες αξιωματικούς που προηγουμένως θα παραιτούνταν από τον ελληνικό στρατό, και την ανάκληση των ξένων στρατευμάτων, μετά την αποκατάσταση της εσωτερικής γαλήνης στην Κρήτη.

Η πολιτική του Βενιζέλου είχε θριαμβεύσει. Αμέσως έπειτα συγκροτήθηκε η Β' Συντακτική Συνέλευση, για την εκπόνηση νέου συντάγματος, και η πρώτη πράξη της ήταν η έκδοση ενωτικού ψηφίσματος, μέσα σε ατμόσφαιρα συμφιλίωσης και εθνικής έξαρσης. Με νέα απόφασή τους οι Δυνάμεις παραχωρούσαν στο βασιλιά των Ελλήνων Γεώργιο Α' το δικαίωμα να διορίζει εκείνος τον Υπάτο Αρμοστή της Κρήτης (14 Αυγούστου 1906). Το νησί είχε ουσιαστικά καταστεί μια ιδιότυπη ελληνική επαρχία.

Μετά τις εξελίξεις αυτές, ο Πρίγκιπας Γεώργιος δεν μπορούσε πια να παραμένει στην Αρμοστεία της Κρήτης. Παρά τις επίμονες παρακλήσεις των αντιβενιζελικών φίλων του, εκείνος υπέβαλε την παραίτησή του (12 Σεπτεμβρίου 1906) και αναχώρησε από την Κρήτη. Ο βασιλιάς της Ελλάδας Γεώργιος Α' υπέδειξε ως νέο Υπάτο Αρμοστή τον Αλέξανδρο Ζαΐμη. Το Κρητικό Ζήτημα είχε πλέον εισέλθει στη φάση της οριστικής του επίλυσης. Ο Αλέξανδρος Ζαΐμης, έμπειρος πολιτικός, πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας και μετέπειτα Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, ανέλαβε τα καθήκοντά του στις 18 Σεπτεμβρίου 1906.

ΘΕΜΑ Β2

Η Σύμβαση ανταλλαγής των πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας προέβλεπε την αποζημίωση των ανταλλάξιμων προσφύγων για τις περιουσίες που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους, από το κράτος υποδοχής. Το έργο της εκτίμησης της αξίας των εκατέρωθεν περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν ανέλαβε η Μικτή Επιτροπή. Για να βοηθήσει το έργο της ελληνικής αντιπροσωπείας, στη Μικτή Επιτροπή συστάθηκε το 1924 η Γενική Διεύθυνση Ανταλλαγής Πληθυσμών που υπαγόταν στο Υπουργείο Γεωργίας. Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της, ιδρύθηκαν κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής Πληθυσμών.

Το έργο της εκτίμησης των περιουσιών προχωρούσε αργά και η δυσφορία του προσφυγικού κόσμου, που βρισκόταν σε απόγνωση, μεγάλωνε. Έτσι, υιοθετήθηκε η λύση να δοθεί μια προκαταβολή μέχρι την τελική αποπληρωμή της αξίας της περιουσίας που εγκαταλείφθηκε στην Τουρκία, αφού πρώτα το ελληνικό Δημόσιο προέβαινε σε προσωρινή εκτίμησή της. Η Εθνική Τράπεζα ανέλαβε να πληρώσει στους ανταλλαξιμους την προκαταβολή αυτή.

Η προσωρινή εκτίμηση των περιουσιών έγινε με βάση τις δηλώσεις που υποβλήθηκαν στα κατά τόπους Γραφεία Ανταλλαγής. Οι αιτήσεις των δικαιούχων θα εξετάζονταν από ειδικές επιτροπές προσφύγων, συμπατριωτών των ενδιαφερομένων. Εάν θεωρούνταν ανακριβείς, προβλεπόταν αναθεώρησή τους από ένα Ανώτατο Συμβούλιο. Καθορίστηκαν επίσης τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία καταβαλλόταν αποζημίωση. Η προκαταβολή θα δινόταν σ' εκείνους που δεν είχαν μέχρι τότε αποκατασταθεί.

Για την οριστική εκτίμηση των περιουσιών που εγκαταλείφθηκαν στην Τουρκία συστάθηκαν Πρωτοβάθμιες Επιτροπές Εκτίμησης και Δευτεροβάθμιες Επιτροπές, για προβλήματα που ενδεχομένως θα ανέκυπταν. Με την πάροδο του χρόνου η ολοκλήρωση του έργου της εκτίμησης των περιουσιών φαινόταν όλο και πιο μακρινή. Το έργο ήταν τεράστιο και επιπλέον η όλη διαδικασία υπονομευόταν από την τουρκική πλευρά.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Α) Σύμφωνα με το πρώτο κείμενο (δευτερογενής πηγή) στις 8 Αυγούστου 1910 διεξήχθησαν οι εκλογές για την ανάδειξη διπλάσιου αριθμού βουλευτών (362), που θα συμμετείχαν στην Α' Αναθεωρητική Βουλή, όπως προβλεπόταν από το υπάρχον σύνταγμα. Τα παλαιά κόμματα συμμετείχαν σε αυτές τις εκλογές ως συνασπισμός και τελικά κέρδισαν τις περισσότερες έδρες στη Βουλή. Συγκεκριμένα τα παλαιά κόμματα- με ισχυρότερο αυτό του Γ. Θεοτόκη - κατέλαβαν σχεδόν τα 2/3 των εδρών του ελληνικού κοινοβουλίου • από τις 362 έδρες εξασφάλισαν 211 , ενώ 29 έδρες κέρδισαν ανεξάρτητοι που ανήκαν στον πολιτικό χώρο των παλαιών κομμάτων και 122 ανεξάρτητοι εκσυγχρονιστές. Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία των 46 «γεωργικών» βουλευτών από τη Θεσσαλία, καθώς και άλλων με διαφορετική ιδεολογική τοποθέτηση που στηρίζαν την «Ανόρθωση». Όπως επισημαίνει ο ιστορικός Γ. Μαυρογορδάτος, οι ομάδες αυτές είχαν ξεχωριστό ρόλο στην Αναθεωρητική Βουλή. Οι εκσυγχρονιστές συσπειρώθηκαν γύρω από το πρόσωπο του κρητικού ηγέτη

Ελευθερίου Βενιζέλου, ο οποίος εξελέγη χωρίς να συμμετέχει στην προεκλογική αναμέτρηση• *εξελέγη, μάλιστα, πρώτος στην περιφέρεια της Αττικοβοιωτίας με 32.256 ψήφους σε σύνολο 38.800 (ποσοστό 83%) ! Εγκαταστάθηκε οριστικά στην Αθήνα στις 5 Σεπτεμβρίου 1910 (πρώτο κείμενο) και η πρώτη δημόσια εμφάνισή του ως ελλαδίτη πολιτικού έγινε την ίδια μέρα με μία ομιλία στην πλατεία Συντάγματος. Σε αυτήν έκανε προγραμματικές δηλώσεις, με τις οποίες υποστήριξε μετριοπαθείς μεταρρυθμίσεις. Στόχευε σε εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος, με την εξισορρόπηση των συμφερόντων όλων των κοινωνικών στρωμάτων. Βασικές θέσεις του προγράμματός του ήταν η κοινωνική γαλήνη, η ελάφρυνση των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων, ο εκσυγχρονισμός του κρατικού μηχανισμού, με σκοπό την αποτελεσματικότερη λειτουργία του, και στρατιωτικοί εξοπλισμοί για την πραγματοποίηση των εθνικών διεκδικήσεων. Επίσης, παρά την πίεση μερίδας των οπαδών του, που φώναζαν «Συντακτική», υποστήριξε την αναθεώρηση του υπάρχοντος συντάγματος και όχι την ψήφιση νέου. Στην πρώτη πηγή διευκρινίζεται πως το συγκεντρωμένο πλήθος σταμάτησε να φωνάζει, όταν ο Ελ. Βενιζέλος για τρίτη φορά υπογράμμισε ότι εκείνος ήταν που είχε προτείνει τη σύγκληση Αναθεωρητικής Βουλής τον περασμένο Ιανουάριο. Πολιτειακό ζήτημα δεν έθεσε, τονίζοντας πως δεν ήταν αντιδυναστικός! Αξιοσημείωτη ήταν η έκκλησή του προς τον βασιλιά Γεώργιο Α' να αναλάβει την ηγεσία του Ανορθωτικού αγώνα, τείνοντας χείρα συνεργασίας στο στέμμα. Ξεκαθάριζε, λοιπόν, τις πολιτικές του προθέσεις, επιθυμώντας την αποκατάσταση της εθνικής ενότητας με σημείο αναφοράς τον Θρόνο και με αυτόν τον τρόπο έκλεινε οριστικά την ταραχώδη προηγηθείσα περίοδο. Καταλήγοντας, προανήγγειλε την ίδρυση ενός κόμματος αρχών, το οποίο θα ήταν φορέας των μεταρρυθμίσεων. Ο ιστορικός παραθέτει στο πρώτο κείμενο τη βαρυσήμαντη δήλωση του Βενιζέλου «Δεν έρχομαι ενταύθα ως αρχηγός νέου και εσχηματισμένου κόμματος. Έρχομαι απλώς σημαιοφόρος νέων πολιτικών ιδεών και υπό την σημαίαν ταύτην καλώ πάντας εκείνους, οίτινες συμμερίζονται τας ιδέας ταύτας...». Καλούσε, λοιπόν, όσους ενστερνίζονταν το πολιτικό του όραμα, να τον στηρίξουν στην προσπάθεια του να το υλοποιήσει. Το κόμμα ιδρύθηκε και τυπικά στις 22 Αυγούστου 1910, από μέλη της Εθνοσυνέλευσης.*

Β) Ο Βενιζέλος πήρε εντολή σχηματισμού κυβέρνησης μετά την παραίτηση της Κυβέρνησης Δραγούμη (6 Οκτωβρίου 1910). Επειδή, όμως, αντιμετώπιζε προβλήματα με την εξασφάλιση ψήφου εμπιστοσύνης, σε συνεννόηση με το βασιλιά Γεώργιο Α' προχώρησε σε διάλυση της Βουλής και προκήρυξη νέων εκλογών. Αυτό το διάβημα αναστάτωσε τα παλαιά κόμματα τα οποία, θεωρώντας αντισυνταγματική την κίνηση του βασιλιά, *συνταγματικό πραξικόπημα κατά τους τρεις αρχηγούς των παλαιοκομματικών Γ. Θεοτόκη, Δ. Ράλλη και Κ. Μαυρομιχάλη*, αποφάσισαν να μη συμμετάσχουν στις εκλογές της 28^{ης} Νοεμβρίου του 1910, όπως επιβεβαιώνεται και από το δεύτερο κείμενο. Ο Γ. Μαυρογορδάτος εύστοχα συμπεραίνει πως ότι δεν πέτυχε το κίνημα στο Γουδί και η εκλογική αναμέτρηση της 8^{ης} Αυγούστου, το προκάλεσε η παραπάνω εσφαλμένη επιλογή των παλαιών κομμάτων, που από τη μια έφερε την πολιτική τους περιθωριοποίηση και από την άλλη άνοιξε τον δρόμο για την εδραίωση των Φιλελευθέρων στην πολιτική σκηνή του τόπου! Πράγματι, οι

Φιλελεύθεροι κέρδισαν τη συντριπτική πλειονότητα των εδρών 307 σε σύνολο 362, ενώ τις υπόλοιπες έδρες της Αντιπολίτευσης μοιράστηκαν οι 7 Κοινωνιολόγοι, οι 28 «γεωργικοί» της Θεσσαλίας και 20 ανεξάρτητοι. Το ποσοστό της αποχής βάσει των στοιχείων του Υπουργείου Εσωτερικών ήταν μόλις 8% (σε σύγκριση με τον προηγούμενο Αύγουστο) κάτι που αποδεικνύει ότι το μεγαλύτερο μέρος του εκλογικού σώματος δεν συμμερίστηκε την απόφαση των παλαιοκομματικών για αποχή. Ο Βενιζέλος ήταν πλέον ελεύθερος να προχωρήσει στο μεταρρυθμιστικό του έργο. Ο Γ. Μαυρογορδάτος σημειώνει στο δεύτερο κείμενο πως θα έχει στο πλευρό του νέους βουλευτές, που δεν είχαν ποτέ πριν εκλεγεί. Επρόκειτο για τη μεγαλύτερη πολιτική ανανέωση που είχε μέχρι τότε σημειωθεί, αφού το 87 % των βουλευτών της Β' Αναθεωρητικής Βουλής δεν είχαν σχέση με τα παλαιά πολιτικά τζάκια και όφειλαν την αρχή της πολιτικής τους σταδιοδρομίας στις πολιτικές εξελίξεις του 1910.

ΘΕΜΑ Δ1

Α) Το θέμα των σχέσεων αυτοχθόνων και ετεροχθόνων, που δίχασε την κοινή γνώμη, παρουσιάστηκε στο πολιτικό πεδίο ως διαμάχη στις θυελλώδεις συζητήσεις της Εθνοσυνέλευσης που συνήλθε μετά την επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου 1843.

Η κύρια κρίση ξέσπασε τον Ιανουάριο του 1844 με την έναρξη της συζήτησης για το δημόσιο δίκαιο των Ελλήνων και ειδικά για το *τρίτο* άρθρο που καθόριζε τις προϋποθέσεις για την απόκτηση της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη. Αφορμή ήταν πρόταση που υποβλήθηκε στην Εθνοσυνέλευση και η οποία ζητούσε την απομάκρυνση από δημόσιες θέσεις όλων αυτών που είχαν εγκατασταθεί στην Ελλάδα μετά την Επανάσταση, περιορίζοντας τις θέσεις απασχόλησης για τους αγωνιστές και τις οικογένειές τους. *Κατά την Ε. Σκοπετέα (κείμενο Α', δευτερογενής πηγή) στη σχετική συζήτηση η ιδιότητα του Έλληνα πολίτη συνυφαινόταν με τον καθορισμό των προσόντων των δημοσίων υπαλλήλων & τη συνακόλουθη δυνατότητα για κατάληψη μια θέσης στο δημόσιο. Οι –αυτόχθονες και ετερόχθονες- πληρεξούσιοι θα έπρεπε να αποδείξουν σε ποιους Έλληνες το κράτος «χρωστούσε» μια θέση στο δημόσιο. Ο Νικηφόρος Διαμαντούρος έρχεται να διευκρινίσει στο β' κείμενο (δευτερογενής πηγή) την αιτία αυτού του διαξιφισμού : Η κατοχή μιας θέσης στο Δημόσιο πρόσφερε στον κάτοχο της πενιχρές απολαβές μεν, πλείστα προνόμια δε, όπως φοροδιαφυγή, προτεραιότητα στην αγορά των εθνικών γαιών και εξασφάλιση άτοκων κρατικών δανείων. Σε μια φτωχή Ελλάδα η θέση του δημοσίου υπαλλήλου παρείχε οφέλη, που καμιά άλλη δουλειά δεν εξασφάλιζε. Συνεπώς, ο ανταγωνισμός μεταξύ αυτοχθόνων και ετεροχθόνων ήταν ιδιαίτερα σκληρός στο «δρόμο για τη γη της Επαγγελίας». Στη συζήτηση που ακολούθησε, άλλοι πληρεξούσιοι απαίτησαν συνταγματική απαγόρευση της κατάληψης δημοσίων θέσεων από τους ετερόχθονες (συνεπώς και την απόλυση όσων ήδη κατείχαν δημόσιες θέσεις), ενώ άλλοι εναντιώθηκαν με οργή σε κάθε συνταγματική ρύθμιση που θα καθιέρωνε διακρίσεις μεταξύ Ελλήνων. Στο Α' Κείμενο εντοπίζονται τα κύρια επιχειρήματα των δύο πλευρών: Από τη μια οι ετερόχθονες*

αναφερόμενοι στο '21 τόνιζαν πως επρόκειτο για μια Επανάσταση, έναν κοινό Αγώνα όλου του ελληνικού Έθνους άρα και των ετεροχθόνων που συμμετείχαν σε αυτόν, αν και οι τόποι καταγωγής τους δεν συμπεριελήφθησαν στα όρια του πρώτου ελληνικού κράτους. Η Ελλάδα είχε αναλάβει υποχρεώσεις απέναντι σε αυτό το έθνος και όφειλε να τις τηρήσει, ιδίως από τη στιγμή που οι ιδιαίτερες πατρίδες των ετεροχθόνων είχαν μείνει εκτός των συνόρων του νέου κράτους και δεν μπορούσαν να επιστρέψουν σε αυτές. Από την άλλη οι αυτόχθονες υπογράμμιζαν ότι η Επανάσταση έγινε στον ελλαδικό χώρο, όπου και ιδρύθηκε το ελληνικό κράτος, οπότε, αν σε κάποιους «χρωστά» η Ελλάδα είναι σε αυτούς και στις πολεμικές υπηρεσίες και θυσίες τους. Η αναφορά των αυτοχθόνων πολιτών (22 Δεκεμβρίου 1843, πρωτογενής πηγή) προς την Εθνοσυνέλευση της 7^{ης} Σεπτεμβρίου συμπληρώνει την επιχειρηματολογία των αυτοχθόνων και είναι ενδεικτική του κλίματος που είχε διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια της σχετικής συζήτησης. Η «ξενοκρατία» αποτελούσε μία από τις θανατηφόρες πληγές του κράτους * θα μπορούσε κάποιος να εντοπίσει τον βιβλικό παραλληλισμό με τις πληγές του Φαραώ για να αντιληφθεί το μέγεθος της συμφοράς, της αγανάκτησης και της απελπισίας που ένιωθαν οι γηγενείς Έλληνες εξαιτίας της κατάληψης των πολιτικών και στρατιωτικών αξιωματών όχι μόνο από τους Βαυαρούς αλλά και τους άλλους «ξένους» Έλληνες που κατέφτασαν στη χώρα μετά το 1827. Με επικριτικό ύφος ο συντάκτης της αναφοράς συνεχίζει ότι η ξενοκρατία συγκέντρωσε γύρω της τους νεοφερμένους, αφού τα συμφέροντα της ταυτίζονταν με τα δικά τους, επιτυγχάνοντας τους «καταχθόνιους» σκοπούς της για το Έθνος. Το έθνος όμως απειλούνταν και γι' αυτό θα έπρεπε να ορθώσει το ανάστημά του και να αντιδράσει. Το έργο αυτό για τη σωτηρία του Έθνους ανέλαβε να υλοποιήσει η Επανάσταση της 7^{ης} Σεπτεμβρίου, με ψήφισμα της οποίας εκδιώκονταν όλοι οι ξένοι από το Δημόσιο και καταστρεφόταν η καταστρεπτική ξενοκρατία. Διερωτάται όμως ο συντάκτης για ποιο λόγο παρέμεναν στις θέσεις τους μέχρι εκείνη τη στιγμή αυτοί οι «ξένοι», τα υποχείρια των Βαυαρών, οι «ξένοι και αμέτοχοι» στον Αγώνα των Ελλήνων. Απέναντι λοιπόν σε όλους τους ξένους, Βαυαρούς και ετερόχθονες, στρεφόταν η δικαιολογημένη αγανάκτηση των αυτοχθόνων, πολύ περισσότερο στους ετερόχθονες που σφετερίστηκαν τις θέσεις στο δημόσιο, θέσεις που κατέλαβαν χωρίς να έχουν χύσει ούτε μια σταγόνα αίμα, αφού ήρθαν στο νεότευκτο κράτος μετά το τέλος της Επανάστασης. Ο συντάκτης του ψηφίσματος ολοκληρώνει την αναφορά του με μια επίκληση στο πατριωτικό φρόνημα και ήθος των πληρεξουσίων της Εθνοσυνέλευσης της 7^{ης} Σεπτεμβρίου ότι θα έπρατταν τα δέοντα, ενώ εξέφραζε το αίτημα, εκ μέρους όλων των αδικημένων Ελλήνων πολιτών, (ενν. αυτοχθόνων) να αναγνωριστούν τα δικαιώματα του Έλληνα πολίτη μόνο σε εκείνους τους ξένους, που είχαν έρθει στη χώρα μέχρι το 1827 και να αποκλειστούν για ορισμένο χρονικό διάστημα από το δημόσιο όσοι ήρθαν μετά το 1827.

Β) Τελικά, το πρόβλημα δεν λύθηκε με συνταγματική ρύθμιση, αποφασίστηκε όμως να υπάρξει στο μέλλον σχετική νομοθετική πράξη. Το θέμα της στελέχωσης του δημοσίου –τα προσόντα δηλαδή του δημοσίου υπαλλήλου– ρυθμίστηκε με το Β΄ ψήφισμα, που όριζε ότι δημόσιοι υπάλληλοι μπορεί να είναι: α) οι αυτόχθονες της ελληνικής επικράτειας και όσοι

αγωνίσθηκαν σε αυτή μέχρι το τέλος του 1827 ή ήρθαν και εγκαταστάθηκαν κατά την ίδια περίοδο, β) όσοι αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε πολεμικά γεγονότα της Επανάστασης μέχρι το 1829.

Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.